

OBLIKOSLOVJE

(morfologija besede)

Je jezikovna ravnin oziroma veda, ki proučuje oblikovne, torej slovnične lastnosti besede.

Besed – a

besed – besedna osnova(pomen)

a – končnica (slovnične in oblikovne lastnosti besede)

Glede na oblikovne lastnosti delimo vse slovenske besede v dve skupini:

BESEDE

PREGIBNE(tiste, ki spreminjajo obliko)

1. sklanjanje
2. spreganje
3. stopnjevanje

SAMOSTALNIŠKA BESEDA:

1. **samostalnika**(pes, Jože, ljubezen)
2. **samostalniški zaimki**
 - osebni samostalniški zaimek (jaz, ti, on); povratno osebni(sebe)
 - neosebni samostalniški zaimek (zaimki tipa: kdo/kaj)
3. **posamostaljeni pridevnik**(rdeči, dežurni)

PRIDEVNIŠKA BESEDA:

1. **pridevniki**(črn, lep, slep, dobra)
2. **pridevniški zaimek:**
 - osebni svojilni(moj, tvoj vajin naš), povratno svojilni(svoj)
 - neosebni (zaimki tipa kakšen, čigav, kateri)
3. **števniki**

GLAGOL(oseba, število, čas, vid, način, prehodnost, naklon)

NEPREGIBNE (tiste, ki svojo obliko ohranjajo ne glede na sobesedilo)

PRISLOV-POLNOPOMENSKA beseda, lahko opravlja samostojno stavčno vlogo(včeraj, tukaj, gori, daleč, domov)

PREDLOG(z, pod, ob...)

VEZNIK(ko, ter, čeprav...)

ČLENEK(le, samo, tudi...)

MEDMET(oh, ah, mijav)

} NE POLNOPOMENSKE besede ali slovnične pomožne besede(z njimi izražamo skladijska stavčna in ne stavčna razmerja)

SAMOSTALNIŠKA BESEDA

SAMOSTALNIK

SAMOSTALNIK ALI SUBSTATIV so besede, s katerimi neposredno poimenujemo bitja, reči ali pojme.

OBLIKOVNE LASTNOSTI SAMOSTALNIKA

SPOLI: m. sp.(tisti) ; ž. sp.(tista) – sta naravna spola; in sr. sp.(tisto) – slovnični spol

ŠTEVILA: ed.; dv.; mn.

- edninski: imajo samo ednino(riž, kri, listje)
- množinski: imajo samo množino(hlače, očala, škarje)

SKLON:

SKLON		VPRAŠALNICE
I	Imenovalnik/ nominativ	Kdo ali kaj
R	Rodilnik/genitiv	Koga ali česa (ni)
D	Dajalnik/dativ	Komu ali čemu (dam)
T	Tožilnik/akuzativ	Koga ali kaj (tožim)
M	Mestnik/lokativ	O kom ali o čem (govorim)
O	orodnik/instrumental	S kom ali s čim (govorim)

Samostalnike delimo:

- glede na pravopis: občna in lastna imena
- glede na število: števna in neštevna
- glede na pomen: skupna, snovna in poimenovan

SAMOSTALNIŠKI ZAIMKI

To so besede, ki nadomestijo samostalnik.

Maja je kuhala kosilo, ter **ga** postregla družini.

Delimo jih na dve skupini:

- nadomeščajo samostalnike
- posredno poimenujemo že poimenovano stvarnost

Delimo še na:

- OSEBNE SAMOSTALNIŠKE ZAIMKE
- NEOSEBNE SAMOSTALNIŠKE ZAIMKE

OSEBNI SAMOSTALNIŠKI ZAIMEK

Tako se imenujejo zato, ker izražajo slovnično lastnost: osebo

1. oseba: zaznamuje sporočevalca oz govorečega
2. oseba: izraža naslovnika oziroma ogovorjenega
3. oseba: zaznamuje neudeleženca pogovora

Ločijo se po številu, spolu, obliki, sklonu.

Oblike:

- NAGLASNA: jaz, mene, meni, mene, o meni, z mano
- NASONSKA:(izraženi so samo v R, D, T) me, mi, me
- NAVEZNA:(nastane tako, da združimo predlog z naslonsko obliko zaimka)
zame - za+me
ponj - po+njega

POVRATNO OSEBNI ZAIMEK:

Imenuje se zato, ker se navezuje na isti osebek.

Maja **se** sprašuje, kam je dala denar.

NEOSEBNI SAMOSTALNIŠKI ZAIMKI

Imenujejo se tako zato, ker ne izražajo slovnične kategorije osebe. Pri njih ločimo sklon, ter kategorijo osebe ali stvari. Za osebo uporabljamo kdo, za vse ostala pa uporabljamo kaj.

1. Vprašalni zaimki-z njimi sprašujemo in stojijo na začetku vprašalne povedi.

I	kdo	kaj
R	koga	česa
D	komu	čemu
T	koga	kaj
M	o kom	o čem
O	s kom	s čem

2. Nedoločni- z njimi zaznamujemo samostalnik, ki nam je neznan, ali ga nočemo imenovati.

I	nekdo	nekaj
R	nekoga	nečesa
D	nekomu	nečemu
T	nekoga	nekaj
M	o nekom	o nečem
O	z nekom	z nečim

3. Oziralni-rabimo v odvisnem stavku, saj se z njim oziramo (navezujemo) na nek samostalnik.

I	kdor	kar
R	kogar	česar
D	komur	čemur
T	kogar	kar
M	o komer	o čemer
O	s komer	s čimer

4. Nikalni-izrazimo ne obstajanje samostalnika, rabimo ga v zanikanih povedih.

I	nihče	nič
R	nikogar	ničesar
D	nikomur	ničemur
T	nikogar	nič
M	o nikomer	o ničemer
O	s nikomer	s ničimer

5. Poljubnostni-uporabljamo v stavku oziroma povedi, kadar z njim zaznamujemo katero koli poljubno osebo ali stvar. V povedi stoji kjerkoli le na začetku vprašalne povedi ne.

I	kdo	kaj
R	koga	česa
D	komu	čemu
T	koga	kaj
M	o kom	o čem
O	s kom	s čem

6. Mnogostni-uporabljamo takrat, kadar z njim poimenujemo večjo količino oseb ali stvari, a je to nedoločeno.

I	marsikdo	marsikaj
R	marsikoga	marsičesa
D	marsikomu	marsičemu
T	marsikoga	marsikaj
M	o marsikom	o marsičem
O	s marsikom	s marsičem

7. Celostni-uporabljamo, kadar poimenujemo celoto nečesa.

I	vsakdo	vse(vsi)
R	vsakogar	vsega(vseh)
D	vsakomur	vsemu(vsem)
T	vsakogar	vse(vse)
M	o vsakomer	o vsem(vseh)
O	z vsakomer	z vsemi(vsemi)

Po pomenu lahko mnogostni zaimek uvrstimo med celostnega in nikalnega.

POSAMOSTALJENI PRIDEVNIK

To je beseda, ki je prevzela vlogo samostalnika. Posamostaljeni pridevnik uporabljamo takrat, kadar že poznamo podatke. Ker jih sklanjamo kot pridevnike jih uvrščamo v pridevniške sklanjatev.

Dežurn -i

-ega

-emu

PRIDEVNIŠKA BESEDA

To so tiste besede, s katerimi poimenujemo lastnosti, vrsto, svojino ali količino. Določajo značilnosti samostalniških besed. Poznamo nekaj podvrst.

- PRIDEVNIK
- PRIDEVNIŠKI ZAIMEK
- ŠTEVNIK

PRIDEVNIK

To so besede, ki s poimenovanjem lastnosti pomensko dopolnjujejo samostalniško besedo. Poznamo tri vrste pridevnikov:

- Lastnostni: kakšen(dober, slab, vesel)
- Svojilni: čigav(Mojčin, tetin, limonina)
- Vrstni:kateri-končnica – i (slabi, rdeči, mačji)

Pri pridevniki ločimo: spol, sklon in število; ki niso samostojni ampak so odvisni od samostalnika.

Zrele hruške

Zrela hruška

Hruška: sam. b.; sam.; **ž. sp.;** **ed.;** **tož.;** 1.ž.skl.

Zrela: prid. b.; last. prid.; osnovnik; **ž. sp.;** **ed.;** **tož.**

PREGIBANJE PRIDEVNIKA

SKLANJANJE: pridevnik lahko sklanjamo in sicer se vsi pridevniki uvrščajo v pridevniško sklanjatev, ločino jih po spolu.

- Srednja pridevniška sklanjatev:
Laško
Lašk**ega**
Lašk**emu**
Laško
- Moška pridevniška sklanjatev:
Dostojevski
Dostojevsk**ega**
- Ženska pridevniška sklanjatev:
dežurna
dežurn**e**
dežurn**i**

dežurno

STOPNJEVANJE: je vrsta pregibanja pridevniške besede oziroma pridevnika pri katerem izražamo različno mero ali stopnjo lastnosti samostalnika. Stopnjevanje torej izrazimo neenakost lastnosti najmanj dveh samostalnikov. V Slovenščini poznamo dve vrsti stopnjevanj.

- TROSTOPENJSKO

- Osnovnik (pozitiv) izrazimo osnovno mero lastnosti (hiter)
- Primernik (komperativ) izrazimo višjo, večjo mero od osnovnika (hitrejši)
- Presežnik (superlativ) najvišja, največja stopnja, mera lastnosti (najhitrejši)

Ločimo dve obliki:

- Obrazilno (z obrazili) dodajamo predpone in pripone

lep	drag	star
lepši	dražji	starejši
najlepši	najdražji	najstarejši

- Opisni (s prislovi)

črn	črn
bolj črn	manj črn
najbolj črn	najmanj črn

stopnjevanje navzgor stopnjevanje navzdol

Tako stopnjujemo vse barve in pa druge pridevnike, katere ne moremo stopnjevati obrazilno

- Pridevnik DOBER stopnjujemo v nadomestno osnovo
dober – boljši – najboljši
globok – globlji – najgloblji

- DVOSTOPENJSKO

- Osnovnik (lep)
- Elativ- visoka stopnja z njo izrazimo najvišjo mero lastnosti, neda se ga primerjati z ničemer (prelep-obrazilno; presneto lep-opisno)

PRIDEVNIŠKA IZPELJANKA NA -ŠKI/-SKI

Pišemo jo z malo začetnico.

Pri končnicah -ov/-ev , -in pišemo z veliko začetnico.

OBLIKA PRIDEVNIKA

Z obliko pridevnika izražamo kategorijo določnosti oziroma nedoločnosti izražene lastnosti.

Obliko pridevnika prepoznamo po končnici: nedoločni imajo -Ø, določni pa končnico-i.

V omari imam rdeč in črn plašč. – **nedoločna oblika**

Črni plašč mi je bolj všeč. – **določna oblika**

Črni mi je bolj všeč. – posamostaljeni pridevnik

Določno obliko uporabljamo :

- kadar govorimo o že znani lastnosti samostalnika
- za kazalnima zaimkoma (ta in tisti) in za zaimkom ves
- kadar pridevnik postane posamostaljeni pridevnik
- pred lastnim imenom

Nedoločno obliko uporabljamo:

- pri svojilnih pridevnikih
- kadar prvič omenjamo lastnost nekega samostalnika

PRIDEVNIŠKI ZAIOMEK

Pridevniški zaimki so besede, s katerimi nadomeščamo rabo pridevnikov. Pridevniški zaimki se v sklonu, spolu, številu ravnaajo po samostalniku. Pridevniške zaimke lahko sklanjamo in ločino po spolu.

ENAK IN ISTI:

Enak uporabljamo kadar poimenujemo dve identični stvari.

Isti pa uporabljamo kadar poimenujemo samo eno stvar.

NOBEN IN NOBEDEN:

Nobeden se uporablja za manjše število ljudi, uporabljamo ga z od – nobeden od.

Noben je pridevniški zaimok in stoji zraven samostalnika kateri.

UPORABA OZIRALNIH ZAIMKOV KI, KATERI IN ČIGAR:

V slovenski slovnici velja pravilo, da oziralni zaimok **ki** uporabljamo v vseh sklonih.

Kateri uporabljamo načeloma le: v zvezah s predlogi(človek, o katerem sem ti govorila), za izražanje svojilnosti/pripadnosti v rodilniku (odbor, katerega naloge ne poznam), za izogibanje nejasnostim, dvoumnostim(mati mojega prijatelja, kateri je zdaj v Kopru), za pomen tisti, ki (kateri hočejo kaj vedeti se morejo učiti).

Čigar izraža lastnino posamezne moške osebe, na katero se nanaša. Z njim se oziramo na samostalnik moškega spola v ednini, ki poimenuje človeka(in ima kategorijo živosti)(po dolgem času sem srečal bivšega sošolca, čigar mama je bila šolska zobozdravnica)

ŠTEVNIKI

Števniki so pridevniške besede. S katerimi štejemo, neposredno poimenujemo količino nečesa. V slovenskem jeziku poznamo pet vrst števnikov.

- **GLAVNI ŠTEVNIK**- po njem se vprašamo koliko, z njim zaznamujemo količino nečesa, zapisujemo jih s števkami ali z besedami.
98- osemindeset
158- sto osemindeset
300- tristo
2011- dva tisoč enajst
Števniki so sklopi, zato sklaplamo posamezne dele v eno besedo.
- **VRSTILNI ŠTEVNIK**- po njem se vprašamo kateri, z njim zaznamujemo položaj nečesa ali nekoga v vrsti. Če ga zapisujemo z številko je za njo pika
3.- tretji
158.- stooseminpetdeseti
1000000.- milijonti
- **LOČILNI ŠTEVNIKI**- vprašamo se kolikerkoli, z njim izražamo poimenovanje različnih vrst nečesa.
V predalu imam troja očala. – tri vrste očal
- **MNOŽILNI ŠTEVNIK**- vprašamo se kolikerkoli, z njim izražamo kolikokratno ponovitev.
Slavil je trojno zmago- tri zmage
- **NEDOLOČNI ŠTEVNIK**- z njimi poimenujemo neznano, ne poimenovano količino, vprašamo se koliko (mnogo, veliko malo)

Sklanjatev količinskih števnikov: sklanjajo se bodisi z glasovnimi, bodisi z ničtimi končnicami, le prvi štirje glavni števniki- samo z glasovnimi, nedoločni pa le z neglasovnimi.

UJEMANJE V SPOLU IN SKLONU:

Šestsklonska ujemanost: ker so števniki samo posebni pridevniki se z odnosnico ujemajo v sklonu, spolu, in številu.

Štirisklonska ujemanost: posebnost so izrazi za glavne števnikove, ki se v govoru končujejo s 5-99 ali s čistimi stoticami in tisočicami. Pri njih imata imenovalnik in tožilnik šteti predmet v množinskem rodilniku (na trgu se je zbralo pet sto tisoč deklet). Tudi količinski ločilni števniki se, kadar štejejo posamezne stvari v imenovalniku in tožilniku ne ujemajo z odnosnico v spolu, sklonu in številu (troje rodov je živelo v tej hiši). V drugih sklonih se oboji ti števniki ujemajo z odnosnico v sklonu in številu.

GLAGOL

Glagol je pregibna besedna vrsta, s katero zaznamujemo neko dejanje, stanje, dogajanje, spreminjanje, obstajanje, zaznavanje in odnos do vsega tega.

OBLIKOVNE LASTNOSTI

1. OSEBA:

- o Osebna glagolska oblika- določimo osebo (pišem, pojem, govorijo)
- o Neosebna glagolska oblika- ne moremo določiti osebo
 - Nedoločnik- glagoli se končajo na -ti (krasti, igrati, pozabiti), -či (peči, teči, steči); uporabljamo : frazni glagol(začenjam), glagolski izrazi(lepo je, spleča se, všeč je), naklonski glagoli(boleti, želeti)
 - Namenilnik- glagoli se končajo na -t,-č; uporabljajo se ob glagolih premikanja(grem pisat)
 - Deležja
 - Deležniki

2. ŠTEVILO: ed., dv., mn.

3. ČAS: izraža kdaj se je neko dejanje zgodilo, dogajalo

- o Sedanjik- nesestavljen čas- samo ena glagolska beseda(sedim, pojem, tečem, uživam). Z njim izraža in poimenuje dogajanje, ki se vrši v trenutku govorenja, ponavljajočim se dejanja, bližnjo prihodnost, preteklo dejanje-umetniško besedilo-dramatični sedanjik, naklonska dejanja.

BITI(pomožni glagol, nepolnopomenski)

sem	sva	smo
si	sta	ste
je	sta	so

IMETI

imam	imava	imamo
imaš	imata	imate
ima	imata	imajo

ITI

grem	greva	gremo
greš	gresta	greste
gre	gresta	grjo/ gredo

- o Preteklik-sestavljene čas, z njim izražamo dogajanje, ki se je zgodilo pred trenutkom govorenja-v bližnji ali oddaljeni preteklosti
POM. GLAG. BITI V SED. + DELEŽNIK -L
Je odšel, je odšla
Z preteklikom poleg preteklosti izrazimo še sedanje stanje(ves dan sem iskal knjigo, šele sedaj sem jo našel), naklonska dejanja(da si takoj pospravil sobo)

- o Prihodnjik-z njim izražamo dejanje, ki se bo zgodilo v bližnji ali daljni prihodnosti, sestavljen čas.

POM. GLAG. BITI V PRIHOD. + DELEŽNIK -L

Biti v prihodnosti

bom	bova	bomo
boš	bosta	boste
bo	bosta	bodo

~~Bom bit~~-ni dovoljeno

Poleg prave prihodnosti izražamo še naklonska dejanja(boš tiho, to pa ne bo držalo).

- o Predpreteklik- v sedanjem sporazumevanju ga ne uporabljamo več. Z njim izražamo dejanje, ki se je zgodilo pred nekim drugim preteklim dejanjem.
POM. GLAG. BITI V SED. + DELEŽNIK GLAG. BITI -L + DELEŽNIK -L
Ko sem bila naredila domačo nalogo sem odšla v kino.

4. GLAGOLSKI VID (ASPEKT): z njim določimo oziroma poimenujemo glagolsko dejanje kot:

- o Po trajanju neomejeno - NEDOVRSNI glagol - kaj delam? (pišem)
 - o Po trajanju omejeno - DOVRSNI glagol - kaj storim/naredim? (napišem)
- Glagolski čas in druge glagolske kategorije ne vplivajo na glagolski vid.

Menjavanje glagolskega vida:

Glagolski vid lahko menjamo z glagolskimi obrazili (predpona in pripona)

Sem **s**pekla --- sem pekla

Prepiš**em** --- prepisu**jem**

Nimajo vsi glagoli svoj vidski par (biti, imeti, telefonirati).

Vid lahko spreminjamo z nadomestno osnovo.

Metati --- vreči

Vzeti --- jemati

Delati --- storiti

5. GLAGOLSKI NAKLON: z njim izražamo sporočevalčevo stališče do glagolskega dejanja. Poznamo tri glagolske naklone: povedni, pogojni, velelni.

- o Povedni naklon mi pove ali se glagolsko dejanje uresničuje ali zanika, ali pa se po njem sprašujemo, povedni naklon uporabljamo v vseh glagolskih oblikah, ne glede na glagolski čas. Upovedujemo(ubesedimo) ga v treh oblikah povedi:

Trdilna poved: Danes imamo slovenščino.

Nikalna poved: Danes nimamo slovenščine.

Vprašalna poved: Ali imamo danes slovenščino?

- o Pogojni naklon nam pove pod katerim pogojem bo neko dejanje izvršeno, ali je to dejanje namišljeno, uresničljivo. Prepoznamo ga po pogojniku- z besedico bi.

Danes **bi imeli** slovenščino.

- o Velelni uporabljamo v tistih govornih situacijah, ko želimo da ogovorjeni izraženo dejanje uresniči, podaja dejanje kot zahtevano, nezahtevano, zaželeno, nezaželeno. V tretji osebi ne moremo uporabljati saj ni udeleženca pogovora, najpogosteje velevam v drugi osebi, v vseh številih. Za prvo osebo ednine uporabim obliko za drugo osebo ednine. Velevam v sedanjiku.

/	steciva	stecim o
steci	stecita	stecite
/	/	/

Posebnost: glagoli, ki imajo v nedoločniku strešico, to strešico v velevniku izgubijo.

6. GLAGOLSKA PREHODNOST: ja slovnična lastnost, ki je povezana z vlogo glagola v stavku oz. povedi.

Jana obiskuje gledališke predstave.

os. povedek l. prilastek

je PREHODEN

O glagolski prehodnosti govorimo takrat, kadar dejanje prehaja na predmet kot stavčni člen.

Jana sedi na mizi.

os. pov. p. d. k.

Glagol ni prehodni, ker nima v stavku predmeta kot stavčnega člena.

Tej glagolski lastnosti rečemo na ravni skladnje- glagolska vezljivost (glagol se veže s predmetom v nekem sklonu).

7. GLAGOLSKI NAČIN: je slovnična lastnost glagola, pri kateri izrazimo ali pa ne izrazi vršilca dejanja.

vršilec dejanja oseb. glag. oblika od dejanja prizadeti
tvorni: Učitelj je pohvalil učenca.

od dejanja prizadet
trpnik: Učenec je bil pohvaljen (~~od učitelja~~).

Tvornik: osebna glag. oblika

Trpnik: trpni deležnik -n/-l

Sosedova Mojca sedi pred novo hišo.

Sosedova	svoj. prid., ž. sp., ed., im., prid. skl.
Mojca	sam., ž. sp., ed., im., 1. ž. skl.
sedi	glag., 3. os., ed., ž. sp., sed., nedov., pov. n., nepreh., tvor.
pred	predlog
novo	lastn. prid., ž. sp., ed., orod., osnovnik, prid. skl.
hišo	sam., ž. sp., ed., orod., 1. ž. skl.

NEPREGIBNE BESEDNE VRSTE

Nepregibne besedne vrste so tiste, ki jim ne moremo spreminjati slovnične oblike, zato tudi ne prepoznavamo slovničnih lastnosti. Nepregibne besedne vrste so:

- prislov (danes, zjutraj, zvečer, doma)- deloma pregibne polnopomenske besede
- predlog (z, s, pod, nad, k, h)
- veznik (kjer, kod, da)
- členek (le, samo, tudi)
- medmet (oh, hov hov, ph)

Predlog, veznik in členek so slovnične besedne vrste, ker z njimi ustvarjamo v stavku ali povedi slovnična razmerja (na primer z veznikom lahko tvorimo priredno ali podredno poved). Medmet je posebna nepregibna besedna vrsta, saj z njim izražamo različna stanja v živem in neživem svetu, ob tem pa lahko tvori samostojna poved (Joj!)

PRISLOV

Prislov je polnopomenska beseda, ki jo lahko tudi pregibamo – stopnjujemo (dobro-bolše-najboljše)

ZAIMENSKI PRISLOVI: so neke vrste zaimki, ki nadomeščajo prave prislove.

Nap.: kje(vprašalni), kjer, kjerkoli, nekje, nikjer(nikalni), povsod(celostni), marsikje(mnogostni), drugje, tu, tam...

Prislovni izrazi: brez razloga, po pomoti, pomotoma, po domače, po gosposko, dan na dan.

PREDLOG

Predlogi so besede, ki poimenujejo neenakovredna razmerja med besedami ali besednimi zvezami in vplivajo na sklonsko obliko izraza za seboj. Predlogov ne sklanjamo in ne spregamo, torej spadajo med nepregibne besede. V stavku nimajo vloge samostojnega stavčnega člena, temveč so del drugih stavčnih členov.

Večina predlogov poimenuje:

- prostorsko razmerje (pri materi, v šoli, pred hišo...)
- časovno razmerje (v mladosti, pred ogledom, med ogledom...)
- načinovno razmerje (plavati po žabje)
- vzročno razmerje (jokati od sreče)

VEZNIK

Vezniki so besede, ki nimajo samostojnega pomena (so le slovnične ali pomožne besede). Za razliko od predloga lahko stojijo:

- med besedami: Janko in Metka
- med stavki: Janko bere časopis in opazuje , kaj dela Metka.

Po obliki so:

- enodelni (pojavlja se le v eni stavčni poziciji):
 - o enobesedni (ki, ko, ker, da, zato, saj)
 - o večbesedni (in sicer, kakor tudi, ne da bi, brž ko)
- dvodelni (pojavlja se na dveh ali več stavčnih pozicijah):
 - o enobesedni (ponovitev iste besede: ali-ali, niti-niti, bodisi-bodisi)
 - o večbesedni (ne samo-ampak tudi, tako-kakor tudi)

ČLENEK

Členek ali partikula so besede, s katerimi zaznamujemo sporočevalčev odnos do vsebine.

Posebej poudari tisti del povedi, pred katerim neposredno stoji (spet, menda, seveda, samo, le, ne, da, verjetno). S členki pritrjujemo, zanikamo in zgoščujemo. Lahko stojijo pred posamezno besedo ali pa opravljajo samostojno vlogo, ki jo imenujemo pastavek.

MEDMET

Je nepregibna besedna vrsta, s katero izražamo razpoloženje, posnemamo naravne in mehanske glasove, velevamo, pozdravimo... Lahko tvorimo samostojno poved.